

Na osnovu čl. 74. i 130. Zakona o osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/17), Stručni savjet Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, na 5. sjednici održanoj 22.09.2017. godine, donosi

PRAVILNIK O LIKVIDNOSTI

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Pravilnika)

Ovim Pravilnikom uređuje se: način izračuna i praćenja likvidnosti društva za osiguranje i reosiguranje, (u daljem tekstu: društvo), sadržaj, način i rokovi izvještavanja Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija za nadzor), o likvidnosti društva, te plan mjera i postupanja u slučajevima nelikvidnosti društava.

II - NAČIN UTVRĐIVANJA I PRAĆENJA LIKVIDNOSTI

Član 2.

(Upravljanje sredstvima)

Društvo je dužno upravljati imovinom i izvorima sredstava na način da u svakom trenutku može izmiriti sve dospjele obaveze.

Član 3.

(Obaveze društva)

Uprava Društva je obavezna donijeti interni akt za upravljanje likvidnošću društva, kojim se određuje najmanje sljedeće:

- a) strategija, politika i operativni postupak društva za upravljanje likvidnošću u redovnim i vanrednim okolnostima koje imaju uticaj na likvidnost Društva,
- b) organizacionu strukturu, sistem internih kontrola i sistem informisanja, koji se primjenjuju za računanje, praćenje, kontrolu i izvještavanje o likvidnosti,
- c) politika i postupci interne revizije,
- d) izgradnja i procedura operativnog sistema ranog otkrivanja nelikvidnosti,
- e) plan i mjere postupanja za sprečavanje, odnosno otklanjanje uzroka nelikvidnosti.

Član 4.

(Praćenje likvidnosti)

Uprava društva je obavezna da redovno prati i analizira stanje likvidnosti i poduzima odgovarajuće mjere radi kontinuiranog održavanja likvidnosti u skladu sa odredbama ovog Pravilnika.

Član 5.

(Planiranje priliva i odliva novčanih sredstava)

- (1) Društvo je dužno sačinjavati sedmične planove prvog radnog dana u sedmici za moguće, poznate i očekivane prilive i odlive novčanih sredstava.
- (2) Društvo je dužno, radi praćenja likvidnosti, planirati moguće prilive i odlive novčanih sredstava na način da sastavi plan mogućih priliva i odliva novčanih sredstava svakog prvog radnog dana u mjesecu za taj mjesec.
- (3) Društvo je dužno u svojoj poslovnoj evidenciji arhivirati i čuvati planove iz stava (1) i (2) ovog člana, u rokovima propisanim zakonom.

III - SADRŽAJ NAČIN I ROKOVI IZVJEŠTAVANJA AGENCIJE ZA NADZOR

Član 6.

(Pokazatelj likvidnosti)

- (1) Likvidnost u smislu ovog Pravilnika je omjer između likvidnih sredstava i obaveza koje su dospjele ili dospjevaju u roku od pet dana.

- (2) Likvidnost se mjeri i prati na osnovu novčanih tokova i pokazatelja likvidnosti, odvojeno za poslove životnog osiguranja i neživotnog osiguranja.

Član 7.

(Novčani tokovi i izvještaj o novčanim tokovima)

- (1) Novčani tokovi iz člana 6. stav (2) ovog pravilnika su svi prilivi i odlivi gotovine i gotovinskih ekvivalenata koji se utvrđuju na osnovu evidencija o prilivima i odlivima gotovine i gotovinskih ekvivalenata putem blagajne i transakcijskih računa, te na osnovu podataka preuzetih sa odgovarajućih računa i grupe računa iz knjigovodstvene evidencije.
- (2) Novčani tokovi iz stava (1) ovog člana su svi prilivi i odlivi gotovine iz poslovnih, ulagačkih i finansijskih aktivnosti.
- (3) Izvještaj o novčanim tokovima društvo je dužno da sastavlja na mjesečnom nivou, za period od prvog do posljednjeg dana izvještajnog mjeseca, a dostavlja ga u pisanoj i elektronskoj formi Agenciji za nadzor do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec na obrascu propisanom ovim Pravilnikom.
- (4) Izvještaj o novčanim tokovima se iskazuje na obrascu NT-M-F, koji je sastavni dio ovog pravilnika, a obrazac za dostavu u elektronskoj formi je u formatu xls i preuzima se sa web stranice Agencije za nadzor www.nados.ba.
- (5) U izvještaj iz stava (4) ovog člana upisuju se iznosi u konvertibilnim markama sa dva decimalna mjesta.
- (6) Društvo je dužno u svojoj poslovnoj evidenciji arhivirati i čuvati izvještaje o novčanim tokovima iz stava (3) ovog člana, u rokovima propisanim zakonom.

Član 8.

(Koficijent likvidnosti)

- (1) Pokazatelj likvidnosti je koficijent likvidnosti.
- (2) Koficijent likvidnosti je odnos između vrijednosti likvidnih sredstava i dospjelih obaveza društva ili obaveza koje će dospjeti u roku od 5 dana
- (3) Vrijednost stavki likvidnih sredstava i dospjelih obaveza iskazuje se po knjigovodstvenoj vrijednosti.

Član 9.

(Likvidna sredstva)

- (1) Likvidna sredstva društva u smislu ovoga Pravilnika su:
 - a) novčana sredstva na transakcijskim računima,
 - b) novčana sredstva na deviznim računima po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan obračuna,
 - c) novčana sredstva u blagajni,
 - d) depoziti po viđenju,
 - e) oročeni depoziti koji dospjevaju u roku do 5 dana od dana za koji se računa koficijent likvidnosti, oročeni depoziti koji se mogu bezuslovno razročiti,
 - f) vrijednosni papiri koje je moguće trenutno unovčiti, odnosno koji dospjevaju na naplatu u roku do 5 dana od dana za koji se računa koficijent likvidnosti i to:
 - 1) vrijednosni papiri čiji je izdavač Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Republika Srpska i Brčko distrikt BiH,
 - 2) vrijednosni papiri za koje garantuje neki od subjekata iz alineje 1) i
 - 3) vrijednosni papiri kojima se trguje na organizovanom tržištu u Bosni i Hercegovini,
 - 4) vrijednosni papiri čiji je izdavač država članica Evropske unije ili njihova centralna banka, odnosno vrijednosni papiri za koje garantuje neki od navedenih subjekata i

- 5) vrijednosni papiri kojima se trguje na organizovanom tržištu vrijednosnih papira u državi članici Evropske unije.
- (2) Likvidnim sredstvima u smislu ovog Pravilnika ne smatraju se:
- oročeni depoziti koji služe kao garancija za izmirenje drugih obaveza
 - sredstva koja služe za pokriće 50% minimalnog garantnog fonda propisanog članom 73. Zakona o osiguranju,
 - deponovana sredstava društva kod Biroa zelene karte u Bosni i Hercegovini,
 - vrijednosni papiri koji služe kao garancija za izmirenje drugih obaveza.

Član 10.

(Dospjele obaveze i one koje dospijevaju)

- (1) Dospjele obaveze društva i obaveze koje dospijevaju u roku od 5 dana od dana za koji se računa koeficijent likvidnosti su:
- dospjele obaveze po ugovorima o osiguranju, suosiguranju i reosiguranju,
 - dospjele obaveze iz ulagačkih aktivnosti,
 - dospjele obaveze iz finansijskih aktivnosti,
 - ostale dospjele obaveze.
- (2) Obaveze iz stava (1) tačka d) ovog člana obuhvataju sve ostale obaveze iskazane u bilansnim i vanbilansnim pozicijama.

Član 11.

(Najmanja vrijednost pokazatelja likvidnosti)

- (1) Društvo ispunjava uvjete likvidnosti ukoliko je koeficijent likvidnosti najmanje jedan.
- (2) U slučaju kada je koeficijent likvidnosti manji od jedan društvo je nelikvidno.

Član 12.

(Izračunavanje pokazatelja likvidnosti)

- (1) Društvo je obavezno dnevno izračunavati:
- koeficijent likvidnosti iz člana 8. stav (2) ovog Pravilnika,
 - iznos likvidnih sredstava iz člana 9. stav (1) ovog Pravilnika,
 - visinu dospjelih obaveza iz člana 10. stav (1) ovog Pravilnika.
- (2) Obračun koeficijenta likvidnosti iz stava (1) ovog člana društvo u pisanoj i u elektronskoj formi dostavlja Agenciji za nadzor do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec na Obrascu "L-M-F".
- (3) Pisani obrazac iz stava (2) ovog člana sastavni je dio ovog Pravilnika, a obrazac za dostavu u elektronskoj formi je u formatu xls i preuzima se sa web stranice Agencije za nadzor www.nados.ba.

- (4) U izvještaj iz stava (3) ovog člana upisuju se iznosi u konvertibilnim markama s dva decimalna mjesta.
- (5) Društvo je dužno u svojoj poslovnoj evidenciji arhivirati i čuvati izvještaje o obračunu koeficijenta likvidnosti iz stava (3) ovog člana, u rokovima propisanim zakonom.

IV - PLAN MJERA I POSTUPANJA DRUŠTVA U SLUČAJU NELIKVIDNOSTI

Član 13.

(Obaveze društva u slučaju nelikvidnosti)

- (1) Uprava društva u slučaju nastupanja nelikvidnosti, obavezna je:
- narednog radnog dana od dana utvrđivanja nelikvidnosti u skladu sa članom 11. stav (2) izvijestiti Agenciju za nadzor,
 - u roku tri dana od utvrđivanja ili nastanka pisanim putem obavijestiti nadzorni odbor društva.
- (2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana mora da sadrži sljedeće:
- obrazac "L-M-F" sa ukupnom vrijednošću likvidnih sredstava i dospjelih neizmirenih obaveza,
 - detaljan opis uzroka koji su doveli do stanja nelikvidnosti,
 - pregled svih preduzetih aktivnosti na prevazilaženju problema nelikvidnosti i ponovnog uspostavljanja likvidnosti,
 - detaljne podatke o izvorima sredstava namijenjenih za ponovno uspostavljanje likvidnosti i plan priliva i odliva novčanih sredstava za naredni mjesec.
- (3) Dokaz o izvršenju radnji iz stava (2) ovog člana uprava društva je dužna dostaviti Agenciji za nadzor u roku od tri dana od izvršenja.

V - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 14.

(Rok za donošenja akata)

Rok za donošenje akta iz člana 3. ovog pravilnika je 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Član 15.

(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o likvidnosti ("Službene novine Federacije BiH", broj 13/17).

Član 16.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 021-2589-5/17
22. septembra 2017. godine
Sarajevo

Predsjednik
Stručnog savjeta
Mr. sci. **Edita Kalajdžić**, s. r.

Društvo: _____

Obrazac: NT-M-F

Izveštaj o novčanim tokovima gotovine
za godinu _____

u KM

Redni broj	Pozicija	Oznaka AOP-a	Godina												Ukupno
			Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Juli	August	Septembar	Okto bar	Novembar	Decembar	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A.	TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI														
I.	Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (002 do 005)	001													
1.	Prilivi od premija osiguranja, suosiguranja i primljeni avansi	002													
2.	Prilivi od premija reosiguranja i retrocesija	003													
3.	Prilivi od učešća u naknadi šteta	004													
4.	Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	005													
II.	Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (007 do 014)	006													
1.	Odlivi po osnovu naknade šteta iz osiguranja i udjela u štetama iz suosiguranja i dati avansi	007													
2.	Odlivi po osnovu naknade šteta i udjela iz reosiguranja i retrocesija	008													
3.	Odlivi po osnovu premija osiguranja, reosiguranja i retrocesija	009													
4.	Odlivi po osnovu isplata bruto plaća i naknada i ostalih ključnih primanja zaposlenima	010													
5.	Odlivi po osnovu troškova za provođenje djelat. osiguranja	011													
6.	Odlivi po osnovu plaćenih kamata	012													
7.	Odlivi po osnovu poreza na dobit	013													
8.	Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	014													
III.	Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (001-005)	015													
IV.	Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (006-014)	016													
B.	TOKOVI GOTOVINE IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI														
I.	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (018 do 023)	017													
1.	Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih ulaganja	018													
2.	Prilivi po osnovu prodaje dionica i udjela	019													
3.	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne i materijalne imovine	020													
4.	Prilivi po osnovu kamata	021													
5.	Prilivi od dividendi i udjela	022													
6.	Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih ulaganja	023													
II.	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (025 do 028)	024													
1.	Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih ulaganja	025													
2.	Odlivi po osnovu kupovine dionica i udjela	026													
3.	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne i materijalne imovine	027													
4.	Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih ulaganja	028													
III.	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (017-024)	029													
IV.	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (024-017)	030													
C.	TOKOVI GOTOVINE IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI														
I.	Priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (032 do 036)	031													
1.	Prilivi po osnovu po većanju ili miljeog kapitala	032													
2.	Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	033													
3.	Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	034													
4.	Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	035													
II.	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (037 do 042)	036													
1.	Odlivi po osnovu otkupa vlastitih dionica i udjela	037													
2.	Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	038													
3.	Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	039													
4.	Odlivi po osnovu ličnoga	040													
5.	Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	041													
6.	Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	042													
III.	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (031-036)	043													
IV.	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (036-031)	044													
D.	UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (001+017+031)	045													
E.	UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (006+024+030)	046													
F.	NETO PRILIV GOTOVINE (045-046)	047													
G.	NETO ODLIV GOTOVINE (046-045)	048													
H.	GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	049													
I.	POZITIVNE KURSNE KAZALICE IZ OSNOVA PRERACUNA GOTOVINE	050													
J.	NEGATIVNE KURSNE KAZALICE IZ OSNOVA PRERACUNA GOTOVINE	051													
K.	GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (049+047-048+050-051)	052													

Mjesto i datum: _____

Sastavio:
Ime i prezime: _____
Potpis: _____

Certificirani računovođa

Direktor

Obrazac: L-M-F

Društvo: _____
Obračun koeficijenta likvidnosti društva za osiguranje
za mjesec _____ godine _____ u KM

Redni broj	DATUM OPIS	DAN		DAN		DAN		DAN		DAN	
		KONTO (sintetički)	Stanje	KONTO (sintetički)	Stanje	KONTO (sintetički)	Stanje	KONTO (sintetički)	Stanje	KONTO (sintetički)	Stanje
1	Novčana sredstva na transakcionim računima										
2	Novčana sredstva na deviznim računima										
3	Novčana sredstva u blagajni										
4	Drozditi po vidanju										
5	Oroćeni depoziti koji dopijevaju u roku do 5 dana od dana za koji se računa koeficijent likvidnosti										
6	Oroć. depoziti koji se mogu bezuslovno reroćiti										
7	Vrijedn. papiri koji se mogu trenutno unovčiti										
8	Vrijedn. papiri koji koji dopijevaju na naplatu u roku do 5 dana od dana za koji se računa koeficijent likvidnosti										
9	UKUPNO LIKVIDNA SREDSTVA (1+2+3+4+5+6+7+8)										
10	Dospjele obaveze po ugovorima o osiguranju										
11	Obaveze po ugovorima o osiguranju koje dopijevaju u roku 5 dana od dana za koji se računa koeficijent likvidnosti										
12	Dospjele obaveze iz finansijskih aktivnosti										
13	Obaveze iz finansijskih aktivnosti koje dopijevaju u roku 5 dana od dana za koji se računa koeficijent likvidnosti										
14	Ostale dospjele obaveze										
15	Ostale obaveze koje dopijevaju u roku 5 dana od dana za koji se računa koeficijent likvidnosti										
16	UKUPNO DOSPJELE OBAVEZE (10+11+12+13+14+15)										
17	KOEFICIJENT LIKVIDNOSTI (9/16)										

Mjesto i datum: _____
 Sastavo: _____
 Ine i prezime: _____
 Potpis: _____

 Certifikirani računovoda

 Direktor